

Lo Somaten

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XIII

Reus Dissapte 16 de Abril de 1898

Núm. 8.524

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. Ptas. 3.50
6 provincies trimestre. 10.00
Extranjer y Ultramar. 15.00
Anúncis, a preus convencionals.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d' aquest diari y en las principals llibrerías d' aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografía Mallofré, carrer Jaunquera, 8.
No s' retornan los originals encara que no s' publicuin.

Farmacia Serra

La que paga més contribució de la provincia

FARMACIA OBERTA TOTA LA NIT

Arrabal Santa Anna, número 80, prop á la plassa de Catalunya

SECCIÓ DOCTRINAL

La morta-viva

Aquella gloriosa llengua catalana, quels enemichs creyen haver morta y enterrada per sempre, ha sigut ressucitada fá trenta nou anys, y viu avuy ab un esplet de vida que á més de quatre altres llengües dona enveja. Als restauradors de la festa dels Jochs Florals, quins noms deurien esser grabats en lletres d' or, se deu lo miracle. Ells l' estimaven encara, y son mateix amor los hi feu creure que no estava morta, sinó aletargada, y acostantse á la tomba ahont jeya li cridaren: *¡viva!* y *camina!* Y la llengua catalana, atenta al màgich crit de sos desvetlladors, s' alçá, deixa las tenebras y se deixondí el raig de llum de la Poesia, y comensá á donar els primers passos. Després d' una inacció tant llarga, no era estrany que al principi caminés insegura, vacilant, casi d' esma, y sens donarse compte de ahont anava. Pero des del primer instant, may se vegé sola, sino ben acompanyada de alguns de sos fills que encara se recordavan d' ella, y s' anyoravan en la seva ausencia. Y en tant bona companyia, res més natural que la mare prompte, molt prompte se revitís, se trobés aconhortada, y sentintse ja forta emprengué lo romiatje envers els indrets que ella altre temps coneixia. Y caminá y recorregué Catalunya, y avansá y s' arribá á Valencia, y s' embarcá y se presentá á Mallorca, trobant arreu bona acullida, filials abraçadas, esclats d' admiració, per ella, per la «morta-viva», que tants bons fills ploraren ab amarch plor, y que ara se glatien de goig, d' entusiasme, al trobarse altre colp en sa presencia. La alegría qu' en la Patria catalana despertá un fet tant inesperat, fou immensa. La bona nova ocorregué ab la velocitat del llamp, y ja no hi hagué encontrada, des del Pirineu al Montgó, des del plá de Lleyda fins á la vall de Soller, que no 'n tingués esment y celebrés com se mereixia la resurrecció de la parla catalana. Y cada dia aumentavan els seus admiradors, els uns animavan als altres, tots l' enrotllavan, y la llengua catalana restaurada, àgil y forta, era ja poderosa. A son entorn hi tenia una munió tant espesa de sos fills pera guardarla, que sols ab ells podria formar un nombrós exércit, en el qual no hi mancavan campions que en la lleyta de las lletres li guardarian llocs d' honor y la farien avensar més que despressa pel envejat camí de la gloria. ¡Si ha fet via en els trenta nou anys que fa la restauraren!

Ha sigut tal la activitat de catalans, valencians y mallorquins pera dignificarla, que ab un espay de temps tant breu, com lo que representa pera la restauració d' un idioma lo número de vuyt llustros escassos, han lograt que la alabin y admirin propis y estranys. Els que 's creyan profetas, y asseguravan que la llengua catalana viuria una vida raquítica en el círcol reduit de Catalunya, s' han errat de mitj á mitj, ja que la nostra llengua ha sigut compressa, y estudiada molt més enllá de nostras fronteras. Pregúntinlo sino á las nacions que van al cap del moviment intelectual, á veure que 'n saben de la literatura nostra, y la probable resposta será qu' els presentin tradohides á son respectiu idioma, algunas de las obras que ha produhit la pensa catalana en sa actual renaixensa. Admirable es la fecunditat y varietat que 'n si presenta nostra moderna literatura, com si en els sigles que ha estat oprimida hagués anat acumulant la potencia intelectual que avuy demostra. La renaixensa de la literatura catalana se nos presenta múltiple, completa, robusta.

Dels singlots poétichs y las gataadas á la tragedia, del senzill quadret de costums á la novela, de la ignocent rondalla al poemá épich, de la modesta monografia á la historia general de la Patria, tot s' hi desenrolla en sa ample esfera, tot hi viu ab vida plétórica. ¡Quin goig més intens pera nosaltres, contemplarla cada jorn més ufanosa y váurela possessionada de la escena, del llibre, de la revista literaria, del periédich polítich, reapareixer en la cátedra y senyorejarse altre volta de sos antichs dominis! Sas conquistas en totas parts son continuas. No fá molt l' aplaudía París, lo cervell d' Europa, ab motin de la representació de «Terra baixa». Ara mateix tenim d' alegrarnos ab ocasió del estreno á Madrid de «Mossen Janot», que ha obtingut un éxit franch, admirable, el primer de la temporada en el «Teatro Espanyol», qual públich ne surtí entusiasmá, segons assegurat tots los periédichs de la Cort, y també corroborat per la crítica, que ab rara unanimitat califica la esmentada obra de joya literaria. Al genial poeta Anguel Gaimera li estava reservada la ditxa de proporcionar á nostra Patria aquestas satisfaccions y dolcesas ¡Fels ell que pot lograrho! Hi ha que fixarse bé, lo que representan tals conquistas. Que 'l idioma catalá tinga admiradors á Fransa, á Alemanyá, á Noruega, ja es afalagador; pero no 's satisfá de bon tros tant, com que 'ls tinga al cor mateix d' Espanya. Els motius de tal afirmació tots els coneixem. ¡A quinas consideracions 'a presta lo pensar que la despreciada, la aborrida, la casi morta llengua catalana tinga d' ésser ja fa alguns anys la que proporciona l' éxit, l' aconceixement de la temporada, en el teatro de la llengua castellana! ¡Quin miracle es aquest que fa aplaudir á la llengua catalana pels seus detractors, y logra que lo que avans era considerat «tosco dialecto», s' hagi convertit ara en «dulce lenguaje» (1)? Hi ha que confesar que si algún fet demostra d' una manera evident la ma de la Providencia, aquest es lo renaixement literari de la llengua catalana. ¡Quí 'ls hi hagués á aquells honorables despertadors de nostra parla, la trascendencia d' aquella primera festa poética que reatisaren, al sol impuls de son gran amor á la terra! Aconceixements que tan alt posan lo nom catalá, son sens dupte las millors demostracions de lo que val nostre idioma, y justifican plenament lo que li sían retornats los privilegis de que havia disfrutat en temps de bona recordansa. Sia donchs cada nou triomf un motiu que 'ns acosti més y més al entorn de la «morta-viva», la seva gratitud correspondrá ab excés als cuidas dels que l' estiman. Vetllant per ella, prodigant li tots modestas ó ricas ofrenas, la veurém enltda; y el llensar als quatre vents la noticia de sas victorias, advertirém al mon que pera la llengua catalana no s' han extingit encara 'ls llors y las grandessas.

J. PORTALS Y PRESAS.

(1) Aixís califica 'l catalá, lo diari de Madrid «El Globo» al criticar la obra «El padre Juanico».

Consistori dels Jochs Florals DE BARCELONA

Llista de las composicions rebudas en Secretaría desde la publicació del cartell de convocatoria de primer de Janer d' aquest any fins al dia d' avuy.

(Acabament)

—184. Lo diner: «Poderoso caballero». —185. Lo fesser payral: «Vidi somnium...» (Génesis, cap XXI, vers 22.) —186. ¡Visca Catalunya! «Recorts y esperances».

—187. Primera Comunió: «Amor». —188. Bren Compendi d' Historia de Catalunya: llibre de lectura y estudi pera us de las escolas de primere enseyansa del Principat Catalá: «Así jay to comte Bernad—Fisel credeire al sang sagrat—Que sempre prud hom es estat—Pregneu la Divina Bontat—Qu' aquella fi que lo tuat—Posca san aim aber salvat». (Epitafi del sigle IX). —189. Soletat: «Viuda y sola». —190. La primera sinfonia de ma vida. (Romeu de Gloria). «I. Un poco maestoso. II. Andante con moto. III. Adagio molto. é cantabile. IV. Final». —191. Las penas matan: «de que va morir?». —192. Fatalitat: «y ja s' es dit que 'l compromís de Casp es el principi y fonament de totes les desgracias qu' aclaparan á... etc.». —193. La tradició catalana: «Sempre». —194. Els gitanets hórrens: «La rassa malehida». —195. Memento: «Pulvis eris». —196. A la dona catalana: «Cap com ella». —197. L' ànima enamorada: «Amore languet». —198. El País del pler: «Tots los dies fossin festes:—la Quaresma may vingués». —199. La filadora: «A la filosa». —200. Poemets en prosa: (Imitació de Tourguenoff). «Poemets?». —201. Compendi de la Historia de Catalunya: «Lo coneixement de lo passat—es la experiencia per lo venidor». —202. Espurnas: «De tota lley». —203. A Catalunya: «Tot per tu». —204. A missa primera: «Ninch, nanch!». —205. Vetllada de les flors: «Amor». —206. Malhaurada! «Ditxosa guerra de Cuba». —207. Cant de Napoleó: «A mon germá d' Espanya la corona—jo mateix posaré demunt del cap...». —208. La sardana: «Ball popular». —209. A Tossa: «Patria». —110. Lo testament: «La mort te sas revelacions...» (Victor Hugo). —211. L' ayguat: «Torders». —212. Amorosa: «A tu». —213. Los quinz Misteris del Rosari: «Tot cullint roses». —214. Cansó vella: «Sant Jordi». —215. L' Andreu: «Era un amich...». —216. Lo primer son de Jesús. (Sense lema). —217. Al Sagrat Cor de Jesús: «Perque vius, Jesús de mí estimat—no 'm mou, per cert, lo cel que 'ns tens promés» (Sant Francisco Xavier). —218. Baladas: «Realista». —219. Misa matinal: «Miracle!». —220. La clavellina: «Doname'n un». —221. El Rosari: «Si resau cada dia el Rosari en familia y ab molta devoció la Verge vos portará 'l cel». —222. La Samaritana: «¡Tinch set!». —223. ¡Morta! «L' arbre de verdes branques—caygué y morí». (M. M.). —224. La Oració del Hort: «Et factus est sudor ejus, sicut gutta sanguinis decurrentis in terram». (Ev. de S. Lluch; XXII, 4.). —225. Mort per vida: «Contrast». —226. A Bellém: «Venite adoremus». —227. Lo girasol: «Saive». —228. Lo bressolet: «Per amor de Deu». —229. L' anima y los sentits: «Alegoría». —230. Migrors: «Complante». —231. Pá de l' ànima: «Per l' amor de Deu!». —232. La Filose: «¡Qué n' era de bonica!». —233. ¡¡Que tart!!: «Paciencia». —234. La desitjada pluj: «Reneixensa». —235. Camperolas: «Soleys y ubagas». —236. Don Jean: «Una historia més». —237. La Filosa: «Serás del foment símbol—y emblema del treball». —238. Compendi de la Historia de Catalunya: «Conéixte á tu mateix» (Sócrates). —239. Aurora: «Tu cabeza es hermosa pero sin seso». —240. Agonizant: «L' últim cant del poeta». —241. Visió: «Fé y España». —242. La Mare Deu: «¡Jes del bressol que tornas!». —243. La Senyera Real: «1322—1323». —244. La Senyera Catalana: «Via fora! ¡Sempre avant!». —245. Als renegats: «Qui de sa patria renega—no mereix perdó de Deu». —246. La núvia: «Sembla un àngell». —247. Lo mantell del honor: «Bon consell». —248. Lo Ball dels Morts: «Timor Dei». —249. La nena mala: «Spess». —250. Lo Farcell: «Retorn». —251. Rey per força: «No diguis res—á rey forçat—Si malament—ha governat». —252. La Filosa: «Simbolisme del treball y l' estalvi». —253.

Modernisme: «Clar y català». — 254. Triptinch: «Quan l'ànima parla—es deu qui la escolta». — 255. Maig: «Excel·lor». — 256. Lo Parlament de Casp: «La historia es al poble—lo que la vida es al home». — 257. L'icnografia Mariana en Catalunya: «Populum suum vidi cum ingente gaudio tibi offerre donaria. (2. Paralip. XXIX, 17). — 258. Compendi de la Historia de Catalunya pera ús de las Escoles de Primera Ensenyança: «Ningú estima lo que no coneix». — 259. Influencia pera la cultura social dels Museus arqueològics y Bibliotecas públics en certas condicions: «Disminució de presons». — 260. Compendi de la Historia de Catalunya: «Gloriosa dicta sunt de te Cathalonice». (Marti I en las Cortis de Barcelona) — 261. Influencia pera la cultura social dels Museus arqueològics y Bibliotecas públics en certas condicions: «Attingere scopum». — 262. Amor al boch: «J'etais le cœur sensible ou retentissait l'énorme palpitation de la forêt». (C. Lemonnier). — 263. L'aplech de Butenit: «Cuentos vanmentidos corren». — 264. La Filosa: «L'estalvi es la clau de la riquesa». (Say). — 265. L'avi: «Pobre vellet». — 266. Lo Màrtir del Gòltoha: «Jesús». — 267. Misteri de Dolor: «Fulget Crucis mysterium—Qua vita mortem pertulit—El morte vitam protulit». (Del himne «Vexilla Regis»). — 368. La batalla de Nàpols: «Aragó y Sicilia». — 269. Geloia: «el vent ho porte». — 270. Els segadors d'arè: «cada temps las sevas armas». — 271. Ogival: «Fides». — 272. ¡Via fera!: «¡Desperta ferrol!». — 273. L'última pedra: «Deticta majorum immeritus tues». (Horaci). — 274. La Presentalla: «Quia vobiscum sum Ego, ut salvus fatiam vos». («Jeremias». XLIII. SS.). — 275. Lo Jubileu de la Porciúncula: «Fé y amor te regan—per cada any florit». — 276. L'enterro de mon pare: «Pater noster». — 277. Barcelona: «Los que t' dihen patria rica—No n farán may cap de gran». (Matheu). — 278. Pelegrinatje: «De la terra al cel». — 279. Barquejant: «Recordas!». — 280. Ensomnis: «Volant». — 281. Moments poéticos: «Lo bes de las estaciones—Temporal de mitidiado.—Lo plany de las ruinas. — 282. Lay: «Fides». — 283. Sant Bernat Calvó: «Ecce Sacerdos Maynus...». — 284. Lo Sant Rosari: «Ramell de recorts dolços y pesats». — 285. Ecce homo: «D' après nature». — 286. Lo missatge de l' aureneta: «Aureneta benvolguda—Y estimada del Bon Deu—Qui pogués tenir tas alas—qui pogués parlar ab ta veu». — 287. Lo Pabòrde de les ànimes: «Si voleu fer caritat». — 288. La Penedita: «Per me se va nell' eternal dolore». (Dante). — 289. La Natura: *Tò àdutor tot àdutor* (Aristòtil Bhet. cap. VII). — 290. Lo guayte de Montjuich: «Històrich». — 291. La Filosa: «La vella no fila». — 292. Lo fadrí del forn de vidre: «Travallém lo vidre—com cera y metall». — 293. Lo Drach alat de Jaume I: «Espere en ton courage, espere en ma prouesse Laisse faire le temps». (P. Corneille). — 294. Planys de mon cor: «Tristor». — 295. La Carçó del Pelegrí: «Esperança». — 296. Lo roure dels recorts: «Cuento de la vellúria». — 297. Lo plany del romaní: «¡Patria!». — 298. Psalm: «Est Deus in omnibus per potentiam etc» (Sant Thomàs Summ. Theol. I. q. VIII, 3). — 299. Lo renegat (sense lema). — 300. Regeneració: «Vera patria». — 301. Entre infante: «Tradicció del Vallés». — 302. Al Bto. Joseph Oriol: «Decus Barcinonis». — 303. Influencia dels Museus Arqueològics y Bibliotecas públics pera la cultura social: «Le manqua de gòit condúit au crime».

S' han rebut quatre composicions més, las quals, per no venir en las condicions prefixades en lo Cartell, no han pogut ésser incloses en la present llista. Barcelona a mitjdia del primer d' Abril de 1898.—Lo Mantenedor Secretari, *Pelegrí Casades y Gra*.

Sessió del Ajuntament

Beix la presidencià del Tinent d' Alcalde D. Emili Vallvé y ab assistencia dels regidors senyors Font de Rubinat, Massó, Briansó, Navàs, Casaguada, Vergés, Nongués, Güell, Quer, Mas, Jordana y Pallejá tingué lloch ahir á dos quarts de vuit del vespre la de segona convocatoria. Se llegiren y s'aprobaren las actas de la anterior y la celebrada per la Junta Municipal. Se doná compte d' una sollicitut presentada per don Francesch Gras y Elias, sollicitant de la Corporació que li subvencioni la impressió d' una obra que te escrita ab lo titol «Hijos de Reus, apuntes biográficos», ó que li senyali una cantitat destinada per aquest objecte. Passá á la secció corresponent. Quedá aprofitat l' expedient d' exempció de quintas á favor dels minyons Pere Gomis Tous y Joseph Guiot Solé. S' acordá concedir dipòsit domèstich al Sr. Llauredó y Gilibert.

S' aprobaren varis comples de particulars acabant lo despaig ordinari. Lo Sr. Jordana manifestá que tenia coneixement de que un vehí de Reus havia presentat una sollicitut pera recullir bressa, y extranyava que no se n hagués donat compte. Lo Sr. Vallvé li observá que com desempenyava la Presidencia accidentalment no tenia noticia d' aquella sollicitut. No obstant, ho preguntá al Sr. Secretari á prech del Sr. Jordana, qui digué que 'l Sr. Alcalde havia ordenat que no se n donés compte. S' acordá á prech del Sr. Pallejá autorisar á la secció de Foment pera que construhís un pasadoquinat pel carrer de Sant Llorens y Sant Carles.

Lo Sr. Nongués manifestá que ferm l' acort prés en la anterior sessió de pendre part en la causa que s' instruheix contra 'l Joseph Cort Rull, proposava que s' encarregués á un dels senyors advocats que son regidors y que aquest ho fés sense cap remuneració creient que aquest fet no constituía cap dels contractes que determina la llei. Lo Sr. Font de Rubinat manifestá que no estava conforme ab la proposició y proposá que ni s' prengués en consideració porque lo confiar l' assumpto de la acusació á un senyor advocat regidor es celebrar un contracte cosa que la Lley ho priva dihent que las escepcions que feya, era quan las Corporacions treyan á subasta los serveys ó 'l regidor resultava únich poseedor del objecte que s' havia d' adquirir.

Lo Sr. Nongués replicá que l' Ajuntament havia celebrat varis altres contractes ab alguns senyors regidors. Lo Sr. Font de Rubinat digué que 'ls ignorava y que d' estarne enterat s' hi hauria oposat, lo mateix que avuy. Lo Sr. Borrás entrá al saló de sessions passant á ocupar la presidencia, manifestent totseguit que á causa d' haver anat á acompanyar á la estació al senyor President de la Audiencia Provincial, no havia pogut ser puntual á la sessió.

Lo Sr. Nongués, manifestá que ja que s' trobava á la sessió lo Sr. Font de Rubinat, se permetia preguntarli, per més que s' feya càrrech que no li podria donar molts detalls, com estava l' assumpto de la portada d' ayguas, donchs no perquè aquest hivern hagi plogut s' havia de descuydar l' assumpto.

Lo Sr. Font de Rubinat digué que apeser d' haver-se ausentat per molt temps de nostra ciutat y de que á sa tornada estigué varis dias al lliit, podia donarli molts detalls. Acabat lo plasso pera admitre 'ls projectes se n presentaren tres que passaren á estudi de la Comissió á aquest efecte nombrada la qual creya éll que no 'ls tenia acabats d' estudiar y que havia ja convocat á la secció.

Y no haventhi cap més assumpto de que tractar s' aixecá la sessió.

CRÓNICA

OBSERVACIONES METEOROLÓGICAS del dia 15 d' Abril de 1898 FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

HORAS d'observació	BAROMETRE aneroida	GRAD d'humiditat	PLUJA en 24 horas	AYGUA evap. en 24 h.	ESTAT del cel	OBSER. PARTICULAR
9 m. 3 t.	753 753	92 90		3/3	Nuv 1 Ras	

HORAS d'observació	TEMPERATURAS			VENTS	NUVOLS	
	Maxima	Minim.	Term. tipo	direcció	classe	can
9 m. 3 t.	Sol. 97 Sombra 70	48	14 18	SE SE.	Cun Nin	0/5 0/4

D' un any á aquesta part que 'l carbó de pedra va pujant; pero ara en pochos dies ha sofert una puja de 10 pessetas per tonelada, lo que motivará á Espanya que las fábricas que n fan gran consum se vegin obligadas á parar son treball, quedant aixís á la miseria molts treballadors.

A Sant Quirse de Safaja s' acaba de constituhir una nova agrupació catalanista. Lo dilluns darrer hi hagué ab aquest motiu una important reunió en aquell poble acudinthi persones de las més significadas d' aquella encontrada y alguns bons companys de causa vehins de Sant Feliu de Codinas que hi eran invitats. Molt sigué l' entusiasme que regná en aquella reunió, dominant en totas las manifestacions éll fetas la nota del verader patriotisme y la confiança de que nostres ideals han de portar á Catalunya 'l govern de si mateixa y ab ell una administració honrada en son interior y enaltiment y gloria davant dels altres pobles.

Fins avuy ja es molt respectable 'l número de socios que han sollicitat son ingrés en aquesta agrupació, á la que desitjém molta vida y als seus socios molta constancia en treballar per la patria catalana. En la sessió d' ahir s' aprobá definitivament la designació que havia fet la Comissió de la Corporació Municipal que assistí á las funcions religioses del Dijous Sant, de la persona de D. Pere N. Gay, diputat á Corts, pera portar l' estandar principal en la professó del Sant Viatic que tindrà lloch demá al matí. Sabém que 'l pendonista ha ofert las borlas al senyor Comandant militar d' aquesta plassa y al senyor Jutje instructor d' aquest partit.

La agrupació catalanista constituída á Vilassar ha pres en poch temps considerable volada, sent en gran número 'ls socios que compta. Dintre de poch celebrará una sessió solempne pera inaugurar l' espayós local en que s' ha domiciliat, prometent aquell acte veures con-corregut per delegats de diferents corporacions catalanistas.

Se va notant la escassés de plata en molts plassas d' Espanya essent una d' ellas la nostra. La retirada d' aquest metall en nostre mercat lo perjudicará en gran manera y no serán pochos los conflictes que ocasionará.

Lo camvi ab Fransa ha experimentat un augment tan sensible que fa impossible tot negoci ab la vehina república. Ahir se tancá el 50 50 per cent. Ahir feu una visita á nostra ciutat l' Excm. Sr. don Cessar Hermosa, Marqués de Grimaldo, ilustre president de la Audiencia Provincial. Lo M. Il·ltre Sr. Alcalde D. Joseph M.ª Borrás y algun altre senyor regidor acompanyáren al Sr. Marqués pera ensenyarli lo més notable que conté Reus, y després fins á la estació del Nort ahont lo Sr. Hermosa agafá 'l tren correu cap á Tarragona, prometent fer una nova y mes sossegada visita á nostra ciutat.

En l' exercit d' operacions en la isla de Cuba han mort últimament los següents soldats fills d' aquesta provincia: Joseph Arques Castell, de Jesús (Tortosa), del regiment de Tarragona.—Jaume Abella Bella, de Barbàra.—Francisco Alorio Folch, de San Carlos de la Rápita, del regiment de Sevilla.—Joaquín Borrás de Bot, del regiment del Rey.—Jaume Civit Montagut, de Barbàra.—Sebastià Cusidó Figuerola, de Vallmoll.—Joan Figueras Dalmau, de Reus.—Joan Francis Nicolás, de Valls, batalló de Cassadors de Puerto Rico.—Anton Font Caber, de Valls.—Francisco Font y Dalmau, de Montblanch.—Manel Llavoré Pujol, de Reus.—Ramón Marsel Armacha, de Valls.—Agustí Ortiz Abeda, de Roquetes.—Jaume Pamies Juliá, de Reus.—Anton Roig Climent, de Uldecona.—Francisco Roca Mestre, de Reus, regiment de Alcántara.—Francisco Susana Antich, de Uldecona.—Mati Santacana Pons, de Vallfogona.—Joan Sanahuja Boada, de Vilabella.—Francisco Sabaté Barbàra, de Tarragona.—Joseph Talarn Jordi, de Roquetes.—Joseph Vinaixa Gari, de Benisamet.—Manel B. naiges Piñol, de Rasquera.—Joan Vilches Valdeperes, de La Galera.—Salvador Vilalta, de Vilanova (regiment de Sevilla).

A dos quarts de deu d' ahir al vespre caygué sobre nostra ciutat un bon xafech d' aygua, lo que aná prescedit y acompanyat de varis llamps. Al poch rato lo ruixat pará y aparegueren de nou en l' espay las estrelas.

Los principals diaris de Suecia donan compte de que en lo teatro de Stokolm se representá ab gran éxit la nit del 25 de Mars la tragedia catalana en tres actes del eminent poeta y Mestre en Gay Saber don Victor Balaguer titulada «Las esposallas de la morta», traduída al suech pel professor d' aquella Universitat Edvard Lidforss. La obra ha obtingut gran éxit, dedicant la premsa calorosos elogis al autor y al traductor.

Escrichen de Tarragona que 'ls escrivents encarregats de la confecció del Padró de cédulas personals pera 'l vinent any económic estant acabant son treball. En nostra ciutat encare s' ha de comensar. Sembla que entre importants personalitats de Valls s' ha preconcebit la idea de demanar un destacament de dos ó tres companyas del arma d' infanteria para dita població.

En la Administració de Consums d'aquesta ciutat, se recaudaren per diferents especies, en lo dia d'ahir, la quantitat de 980'46 pessetes.

Per nostre apreciable company La Reusense nos enterem que ha mort á Granollers després de una llarga malaltia l'apropiat jove don Francisco Maspons y Camarasa, germà de nostre ben volgut company en la premsa, germana de fé, D. Jaume. Aquesta pèrdua serà molt sentida y d'un medo especial en toda la comarca del Vallès, ahont la familia Maspons tantas relacions hi conta y deix desconsolats als seus amichs que veyan en lo malhaurat jove una esperansa per la patria y la seva familia.

Enviem á la distingida familia Maspons lo testimonio mes expressiu de nostre sentit pèsam.

Procedent de Messina (Italia), es esperat en lo port de Tarragona un vapor ab carregament complet de sofre, pera 'l comerç de la vehina ciutat y Reus.

Diu un periòdich que s'está practicant sobre 'l terreno la comprobació dels estudis del ferrocarril de Lleyda á Fransa per lo Noguera-Ribagorçana y Vall d'Arán, que una empresa ó sindicat extranger se proposa portar á cap sense subvenció del Estat.

Aquesta via férrea está inclosa en la xarxa general de ferrocarrils y sa construcció es de molta importancia pera la provincia de Leyda.

Las obras s'ajustarán als projectes per lo Goberna, y'l pas de la cordillera pirenaica s'efectuará per medi d'un túnel de 5,000 metros de llarch, quinas dues bocas estarán en territori espanyol y á 25 kilòmetres de distancia de la línia divisoria entre Espanya y Francia.

La Cambra de Comers de Barcelona s'ocupa d'un modo preferent en l'estudi de la cuestió dels canbis sobre l'extranger. Los presidents de Secció han celebrat ja varias Juntas, y darrerament s'han reunit en lo despaig de don Manuel Girona pera avansar en sos treballs y sentir la autorizada opinió de dit financer, lo qual per sa part treballa també pera que la Corporació que presideix ofereixi adecuada solució al problema.

Aquest es molt complexe y 's presenta avuy dia ab caràcters graves; pero 'l detingut estudi del mateix per la Cambra constituheix una esperansa pera solucionar lo conflicte.

En vista d'un telegrama del capità general de Catalunya, consultant, á causa de haver obtingut llicencia ilimitada los reservistas del reemplaç de 1891 que serveixen en los cosos y cuadros actius del exèrcit de la Península, islas Balears, Canarias y possessions del Nort d'África, la fetxa en que deu cessar lo pago de las pensions concedidas á las familias de reservistas, s'ha resolt que las expressadas pensions s'abonin als interessats hasta fi del referit mes de Mars pròxim passat, continuant las familias dels reservistas del mateix reemplaç que serveixen en l'exèrcit de Cuba, en lo goig de las pensions de que 's tracta, interí no se disposa altra cosa en contrari.

ESCORIAS THOMAS.—Vegis l'anunci de la quarta plana. Dirigirse á casa Gambús, carrer de Vilá (Bou) 12.

SECCIÓ OFICIAL

Registre civil

del dia 14 de Abril de 1898

Naixements

Teresa Dagá Montanya, de Pere y Antonia.—Josepha Pons Pons, de Pascual y Teresa.

Matrimonis

Cap.

Defuncions

Cap.

SECCIÓ RELIGIOSA

Sant d'avuy.—Sant Toribi.

CULTS RELIGIOSOS

Parroquia de Sant Francesc

Demà á dos onarts de 8 del matí tindrà llech la comunió general per las Fillas de María Inmaculada y desseguida la Visita de la Verge. A las 6 de la tarde cantarán las completas y demás actes que acabaran ab la professó y Reserva.

Sant de demà.—Sant Aniceto.

SECCIÓ COMERCIAL

J. Marsans Rof

Representant: **JOAQUIM SOCIATS**
CARRER SANTA ANNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona á las 4 de la tarde d'ahir:

Interior	54'20	Filipinas	
Exterior	66'	Aduanas	84'
Amortisable	66'	Cubas 1886	72'62
Fransas	18'45	Cubas 1890	61'
Norts	20'75	Obs. 6 0/0 Fransa	69'75
Exterior París	44'50	Obs. 3 0/0	37'25

GIROS

París	50'50	Londres	38'
-------	-------	---------	-----

Se reben ordres de Bolsa pera Barcelona, Madrid y París.
Descompte de cupons, compra y venda al comptat y per compte agé de tota classe de valors, compra de monedas y bitllets de tots los paissos.

BOLSI DE REUS

Cotizacions realissadas en lo dia d'ahir á Barcelona facilitadas per lo corredor en aquesta ciutat D. Antoni Demestre.

Interior	54'20	Cubas del 86	72'50
Exterior	66'10	Cubas del 90	60'75
Colonial	72'50	Aduanas	84'
Norts	20'75	Oblig. 5 p 0/0 Almansa	75'50
Fransas	18'40	Id. 3 p 0/0 Fransa	37'25
Filipinas	78'		

PARÍS

Exterior	45'25	Norts	
----------	-------	-------	--

GIROS

París	50'50	Londres	38'
-------	-------	---------	-----

Se reben ordres pera operacions de Bolsa. Compra y venda de tota classe de valors cotizables en Bolsa. Descompte de cupons y compra de monedas d'or de tots los paissos.

Cambis corrents en lo dia d'ahir en aquesta plassa facilitats per los corredors de comers D. Joan Vallés Sureda, D. Joan Llauredó Prats, don Joan Vallés Vallduvi y D. Francisco Prius Demestre.

Londres á 90 dias fetxa.		diner	
» á 8 » vista.		»	
París á » » »	48'	operacions	
Marsella á 30 » »			

VALORS LOCALS	DINER PAPER.	OPER.
ACCIONS	0/0	0/0
Gas Reusense...		800
Industrial Harinera...	475	500
Banch de Reus...		500
Manufacturera de Algoden...		125
C. Reusense de Tranvias, privilegiadas á 5 per cent.	150	

Moviment del port de Tarragona

Entradas del dia 14

De Cette en 22 horas v. «Correo de Cartagena», de 258 ts., ab bocoyos buyts, consignat als Srs. Viuda y Nebot y P. Ferrer y Mary.
De Marsella y Cette en 3 dias v. rus «Sirius», de 664 ts., ab tránzit, consignat als Srs. Boada germans.
De Marsella y esc. en 4 dias v. «Cabo Palos», de 1230 ts., ab efectes, consignat á D. Marián Peres.
De Barcelona en 7 horas v. «Julián», de 593 ts., ab tránzit, consignat als Srs. Fills de B. Lopez.
De Bilbao y esc. en 28 dias v. «Cabo Trafalgar», de 1.213 ts., ab efectes, consignat á D. Marián Peres.

Despatzadas

Pera Cette v. «Correo de Cartagena», ab ví.
Pera Helsingfors y ecc. v. rus «Sirius», ab efectes.
Pera Bilbao y esc. v. «Julián», ab carga general.
Pera Marsella y esc. v. «Cabo Trafalgar», ab efectes.
Pera Bilbao y esc. v. «Cabo Palos», ab carga general.

Barcos á la carga

Pera Christiania, Christiansand, Arendal, Stavanger, Bergen, Aalesund, Christiansund y Trondjem, admetent carga pera aquestos ports y de Noruega, sortirá del 15 al 20 del actual lo vapor «Sulitjelma» que despatzaran los Srs. Boada germans.

Dissapte 16

Pera Montreal y Quebec v. «Ganges», consignataris senyors Mac-Andrews y C.
Pera Cette v. «Comercio», que despatzaran los senyors Casaseca y Terré.
Pera La Rochelle, St. Nezaire y Nantes v. «Ardenas», que despatzaran los senyors Casaseca y Terré.

Dilluns 18

Pera Glasgow v. «Colón», que despatzaran los senyors Mac-Andrews y C.

ANUNCIS PARTICULARS

Errors que deuen desvaneyers.

Cap remey, ja sia untura, pegat, ó altre, pot curar ni una sola hernia sisquera.
Totas las celebritats mèdicas, aixis nacionals com extranjeras, están contestes, y ma llarga practica m'ho ha demostrat, que la curació de las hernias per teneix unica y exclusivament al art mecánich, acompayat dels coneixements anatòmichs sufiçients.
No deu confiar-se en las benas ni en los braguers anomenats sense ressorts, ni ferros, ni acers, donchs á aquestos se deu la major part de las defuncions que ecurixen per hernias estranguladas, en rahó á ser insufiçients pera contenir las hernias.
Molts son los que venen braguers; molt pochos les que saben colocalos; raríssims los que coneixen lo que es una hernia.

A LAS MARES

Avans de sacrificar á vostres fills ab una vena, bruta, incómoda y perillosa, consulten ab vostre metje, ab seguretat vos dirá que pera la curació de vostres petitets, lo remey mes prompte, segur, net, fácil, cómodo y económic, es lo bragueret de cautchoue ab ressort, testimoniando aixis lo número ja important de criaturas curadas per tal medi, durant lo temps de ma permanencia en aquesta ciutat.
Tirants Omoplátics pera evitar lo carregament d'espalltas.
Faixas hipogástricas pera corretgir la obesitat, dilatació y abultament del ventre.

JOSEPH PUJOL

cirurgiá especialista en lo tractament de las hernias ab llarchs anys de practica en la casa de D. Joseph Clauselles de Barcelona. Establiment «La Cruz Roja»
REUS.—PLASSA DE PRIM.—REUS

TELEGRAMAS

Madrid 15.
Ha fet renuncia de sen cárrech lo cónsul yankee en lo Ferrol.

—En los Estats Units la opinió sensata 's preocupa dels moviments de las tropas mexicanas. Se forman batallons d'espanyols y mexicans que incendiarán las poblacions yankees de la frontera.

—Un despaig de la Habana comunica que s'ha probat que 'l cónsul yankee Mr. Lee amparat per sa investidura diplomática cometé varias defraudacions y 's trobava en tractes directes ab los rebeldes á quins alentava y estimulava.

—Circulara com válit lo rumor de que varis oficials de la guarnició d'aquesta cort tenian projectat celebrar abir nit una reunió en lo carrer d'Alcalá, de carácter pacífich pero 'l general Daban destorbá sos plans, cridentlos al servey mes aviat que de costúm.

—Segons despaigs del general Blanco, la noticia de la actitut enérgica del Govern espanyol circulá per la ciutat de la Habana ab la velocitat del llamp. Se considera que l'armistici va á ser infructuós.

—Are s'espera conèixer lo resultat de la conferencia que 's tindrà en lo Camagüey entre 'ls representants del Govern autonómich y 'ls cabecillas. Si en dita entrevista no queda concertada la pau, se romperán altra vegada las hostilitats.

—Lo Sr. Castelar s'ha negat á rebre á varis corresponsals de periòdichs nortamericans, dihent que anirá al Congrés pera exposar sos patriòtichs sentiments contra 'ls Estats Units.

—La escuadra volant nortamericana, composta dels barcos «Massachusetts», «Brooklyn» y «Minneapolis», ha sortit en direcció al suddest ab l'objecte de vigilar los moviments dels barcos espanyols.

—Las frases que «El Nacional» atribuía al senyor Moret, depressivas pera l'exèrcit, han resultat totalment inexactas, segons declaració feta per lo senyor Correa.

—Comunican dels Estats Units que com los yankees están segurs de que l'«ultimatum» será rebutjat per lo Govern espanyol, es molt possible que avans de la declaració oficial de guerra ja s'efectuhin algunas agresions.

—Segons despaigs lo «Vizcaya» y l'«Oquendo» son esperats demà á Cabo Verde.

En quant s'hegin aprovisionat de carbó s'incorporarán dijs barcos ab lo resto de sa escuadra, que marxará immediatament vers las Antillas.

—Las noticias que de provincias se tenen á Madrid acusen en totas cumplerta tranquilitat.

—Los consuls y delegats extranjeros que han assistit al Congrés higienista han acordat donar un vot de gracias al Govern espanyol.

Imp. de C. Ferrando.—Plassa de la Constitució.

